

1 Jakie wyróżnia się rodzaje środków?

W prawie słowackim rozróżnia się „środki pilne” (l. poj. *neodkladné opatrenie*), „środki służące zabezpieczeniu interesu prawnego” (l. poj. *zabezpečovacie opatrenie*) oraz „środki służące zabezpieczeniu dowodów” (*inštitút zabezpečenia dôkazu*). Odpowiednie przepisy można znaleźć w § 324 i nast. ustawy nr 160/2015 (kodeks postępowania cywilnego procesowego), oraz – w przypadku postępowań szczególnych – w § 360 i nast. ustawy nr 161/2015 (kodeks postępowania cywilnego nieprocesowego).

Zarządzając środkiem służącym zabezpieczeniu interesu prawnego, sąd może ustanowić zastaw na majątku, prawach lub innych aktywach dłużnika, aby zabezpieczyć roszczenie pieniężne wierzyciela w przypadku wystąpienia obawy, że egzekucja będzie utrudniona.

Sąd zarządzi środek pilny w przypadku konieczności natychmiastowego uregulowania określonej kwestii lub w przypadku wystąpienia obawy, że egzekucja nie będzie możliwa do przeprowadzenia, jeżeli tego samego celu nie można osiągnąć za pomocą środka służącego zabezpieczeniu interesu prawnego. Postanowienie takie może również przyczynić się do zapewnienia skuteczności egzekucji przymusowej orzeczenia sądowego w przyszłości.

Środek służący zabezpieczeniu dowodów pozwala zabezpieczyć dowody (dowolnego rodzaju, w tym dowody z zeznań świadka, dowody z zeznań biegłego lub podobne dowody) na wniosek strony – ale nie z urzędu – przed wszczęciem postępowania. Wniosek taki może wnieść osoba posiadająca czynną legitymację procesową w postępowaniu, w którym można wykorzystać rezultaty zastosowania środka służącego zabezpieczeniu dowodów.

2 Jakie są warunki orzeczenia takich środków?

2.1 Postępowanie

Sąd rejonowy właściwy do rozpatrzenia danej sprawy jest również właściwy do zarządzenia środka pilnego lub środka służącego zabezpieczeniu interesu prawnego.

Sąd wydaje postanowienie o zastosowaniu środka pilnego lub środka służącego zabezpieczeniu interesu prawnego na wniosek strony. Jeżeli środek pilny lub środek służący zabezpieczeniu interesu prawnego dotyczy postępowania, które sąd może wszcząć z urzędu, wniosek nie jest wymagany.

Przepisy prawa nie przewidują przymusu adwokackiego.

Zgodnie z prawem opłata za wniosek o wydanie lub uchylenie postanowienia o zastosowaniu środka wynosi 33 EUR.

Opłacie nie podlega wniosek o zastosowanie środka służącego zabezpieczeniu dowodów. Koszty związane z dowodami, które nie zostały pokryte z zaliczki, pokrywa Skarb Państwa. Sąd może jednak nakazać stronie, która nie kwalifikuje się do objęcia zwolnieniem z opłat sądowych, wniesienie zaliczki na poczet kosztów związanych z dowodami do depozytu sądowego, bez jednoczesnej utraty prawa do późniejszego zwrotu tych kosztów.

Również w tym przypadku przepisy prawa nie przewidują przymusu adwokackiego.

Dowody można zabezpieczyć w ten sposób zarówno w postępowaniu procesowym, jak i w postępowaniu nieprocesowym.

2.2 Najważniejsze warunki

Sąd może zarządzić środki pilne przed wszczęciem postępowania, w toku postępowania i po jego zakończeniu. Jeżeli chodzi o środki służące zabezpieczeniu interesu prawnego, na podstawie wydanego postanowienia o zastosowaniu tych środków ustanawia się zastaw.

Dowody można zabezpieczyć, na wniosek, przed wszczęciem postępowania głównego, w toku postępowania i po jego zakończeniu, jeżeli istnieją obawy, że przeprowadzenie dowodu w późniejszym terminie będzie niemożliwe lub bardzo trudne. Sędem właściwym do wydania postanowienia o zastosowaniu środków służących zabezpieczeniu dowodów jest sąd właściwy do rozpatrzenia danej sprawy lub sąd właściwy dla miejsca, w którym znajdują się dowody podlegające zabezpieczeniu. Poza przepisami ogólnymi w kodeksie postępowania cywilnego procesowego przewidziano przepisy szczególne regulujące zabezpieczanie dowodów w sprawach dotyczących własności intelektualnej.

3 Przedmiot i charakter takich środków

3.1 Jakie składniki majątku mogą podlegać takim środkom?

Sąd może zastosować środek pilny, zobowiązując stronę w szczególności do:

- zapłaty świadczeń alimentacyjnych w wymaganej kwocie;
- oddania dziecka pod opiekę drugiemu z rodziców lub osobie wskazanej przez sąd;
- przekazywania przynajmniej części uzyskiwanego przez stronę wynagrodzenia, jeżeli strona pracuje, w sytuacji, w której wnioskodawca – z poważanych przyczyn – musiał zaprzestać pracy zarobkowej;
- wniesienia określonej kwoty pieniężnej lub określonego składnika majątku do depozytu sądowego;
- niezbywania określonego składnika majątku lub określonych praw;
- podjęcia określonego działania, powstrzymania się od podejmowania określonego działania lub tolerowania określonego działania;
- tyczasowego powstrzymania się od przebywania w domu lub mieszkaniu, w którym zamieszkuje osoba bliska strony lub osoba, nad którą strona sprawuje pieczę, jeżeli istnieje uzasadnione podejrzenie stosowania przemocy;
- powstrzymanie się od podejmowania działań prowadzących do naruszenia prawa własności intelektualnej lub zagrażających temu prawu.

3.2 Jakie skutki mają te środki?

Przedstawione definicje środków pilnych są przykładowe, a zatem sąd może również zarządzić środki pilne o innym charakterze.

Środek pilny lub środek służący zabezpieczeniu interesu prawnego, na podstawie którego strona ma się powstrzymać od zbywania składników majątku lub praw, stanowi zakaz zbywania składników majątku lub praw np. w przypadku istnienia obawy o uszczuplenie majątku przez pozwanego (poprzez przeniesienie własności na inną osobę, zniszczenie lub uszkodzenie itp.).

Sąd może wydać postanowienie w przedmiocie środka pilnego lub środka służącego zabezpieczeniu interesu prawnego na posiedzeniu niejawnym. Innymi słowy, nie istnieje konieczność przesłuchania stron przed wydaniem postanowienia. Zasada ta wynika z faktu, że mogłoby to być sprzeczne z celem, jakim ma służyć zastosowanie środka pilnego i środka służącego zabezpieczeniu interesu prawnego, a także z faktu, że przy tego rodzaju czynności sąd z reguły nie przeprowadza dowodów. Nie oznacza to jednak, że sąd nie może nakazać stronom stawienia. Jeżeli sąd zdecyduje się przesłuchać strony, musi się to odbyć zgodnie ze wszystkimi przepisami dotyczącymi przeprowadzania dowodu w postępowaniu procesowym. Jeżeli sąd przeprowadza dowód wyłącznie z dokumentów, wówczas nie odbywa to się na posiedzeniu jawnym. W takiej sytuacji sąd wydaje stosowne postanowienie bez udziału stron.

Środek pilny jest wykonalny po doręczeniu stosownego postanowienia, chyba że przepisy szczególne stanowią inaczej.

3.3 Jak długo obowiązują takie środki?

Środek pilny lub środek służący zabezpieczeniu interesu prawnego wygasa:

- a) po upływie okresu, na który został zarządzony;
- b) jeżeli został zarządzony po wszczęciu postępowania głównego, a sąd pierwszej instancji lub sąd apelacyjny oddalił powództwo lub umorzył postępowanie;
- c) jeżeli w postanowieniu sąd wyznaczył termin na wytoczenie powództwa w postępowaniu głównym, lecz powództwa nie wytoczono w tym terminie;
- d) jeżeli sąd uwzględni powództwo w postępowaniu głównym;
- e) jeżeli środek stał się bezprzedmiotowy, biorąc pod uwagę przebieg egzekucji.

4 Czy istnieje możliwość odwołania od takiego środka?

Na postanowienie o zastosowaniu środka pilnego lub środka służącego zabezpieczeniu interesu prawnego przysługuje zażalenie. Sądem właściwym do rozpoznania zażalenia jest właściwy sąd apelacyjny, tj. sąd drugiej instancji nadrzędny wobec sądu pierwszej instancji, który zarządził dany środek pilny lub środek służący zabezpieczeniu interesu prawnego.

Zażalenie wnosi się do sądu, który wydał dane postanowienie, w terminie 15 dni od daty doręczenia tego postanowienia. Wniesienie zażalenia nie wywołuje skutku zawieszającego.

Ostatnia aktualizacja: 14/01/2019

Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwy punkt kontaktowy Europejskiej Sieci Sądowej (EJN). Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej. Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. ESS ani Komisja Europejska nie ponoszą odpowiedzialności za wszelkie informacje, dane lub odniesienia zawarte w tym dokumencie.

Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej.